

Шолу саясаты

Бұл журналда қос соқыр шолу процедурасы қолданылады. Мақалаларды әдетте екі тәуелсіз академиялық сарапшы қарайды. Рецензиялау процесі жарияланғанға дейін жүргізіледі және журналдың көмегімен жүзеге асырылады.

Редакторлар рецензенттер мен авторлар арасындағы барлық өзара әрекеттесулерде делдал ретінде әрекет етеді. Шолулар журналға тиесілі және жарияланбайды. Бас редактор жариялау процесінің академиялық сапасына жауап береді, оның ішінде қабылдау туралы түпкілікті шешімдер, шақырылған редакторлар мен арнайы шығарылымдардың тақырыптарын, сондай-ақ редакцияның жаңа мүшелерін бекіту.

Этика

Рецензенттер JSP этикалық саясатын ұстанады деп күтілуде және *рецензенттерге арналған COPE этикалық нұсқауларымен* ([COPE Ethical Guidelines for Peer Reviewers](#)) танысуға шақырылады.

Барлық рецензенттер журналға мақалада немесе шолу процесінде кездесетін кез-келген мүдделер қақтығысы немесе теріс қылықтар туралы хабарлайды деп күтілуде.

Қолжазбалар құпия құжаттар ретінде қарастырылуы керек. Рецензиялау процесіне қатысушылардың құпиялылығы қорғалуы тиіс. Құпиялылық

Рецензенттер қолжазбаларды танысқаннан кейін оларды жоюы немесе қайтаруы және қолжазбадан алынған кез келген ақпаратты жеке мақсатта пайдаланудан бас тартуы керек.

Рецензенттерді тағайындау

Бас редактор қолжазбаны редакциялық алқа мүшелерінің біріне тапсырады, ол қолжазбаны кем дегенде екі сарапшы-рецензентке жібереді. Рецензенттер қолжазбаның аннотациясын қарап, қолжазбаны келесі критерийлерге сүйене отырып қарастыра ма, жоқ па, соны шешеді:

- Рецензенттердің қолжазба пәні бойынша сараптамалық білімі және ғылыми зерттеулерде мол тәжірибесі болуы тиіс.
- Олардың қолжазбамен мүдделер қақтығысы жоқ.
- Олардың сараптамалық есепті 2 апта ішінде аяқтауға уақыты бар

Егер рецензенттер жоғарыда аталған шарттармен келіссе, онда оларға қолжазбаны қарау тапсырылады.

Рецензенттің ұсыныстары

Авторлар қолжазбаны қарау үшін тиісті біліктілігі бар екі әлеуетті шолушыны ұсына алады. Редакторлар бұл рецензенттерге міндетті түрде жүгінбейді. Толық байланыс ақпаратын (мекенжай, Басты сайт, телефон, электрондық пошта мекенжайы) беріңіз.

Ұсынылған рецензенттер соңғы бес жыл ішінде бірлескен авторлардың қазіргі қызметкерлері де, қолжазбаның бірлескен авторларының ешқайсысымен де жарияланбауы керек. Ұсынылған рецензенттер авторларға қатысты әртүрлі

мекемелерден болуы керек. Сіз журналдың редакциялық алқасының тиісті мүшелерін әлеуетті рецензенттер ретінде тізімдей аласыз.

Рецензенттің есептері

Рецензенттер қолжазбаның маңыздылығын, өзіндік ерекшелігін, әдістемесін, нәтижелері мен қорытындысын бағалауы керек. Түсініктемелер нақты, сындарлы және түсінікті болуы керек. Рецензенттер авторларға жұмысын жақсартуға көмектесетін кері байланыс беруі керек. Рецензенттер кез келген этикалық мәселелерді немесе ықтимал этикалық бұзушылықтарды анықтап, редакторға хабарлауы керек.

Рецензенттер қолжазбалар туралы есептерін рецензиялауға қабылданған сәттен бастап 2 апта ішінде редакторға келесі әрекеттердің бірін орындау туралы ұсыныспен бірге ұсынады:

- Жіберуді қабылдау: қолжазбаны сол күйінде жіберу ұсынылады.
- Кішігірім өзгертулер қажет: қолжазба аздап өзгертуді қажет етеді.
- Үлкен өзгерістер қажет: қолжазба күрделі жөндеуді қажет етеді.
- Жіберуден бас тарту: қолжазбаны қабылдамау ұсынылады; ауытқудың себебін (себептерін) көрсету керек.

Қолжазбаның әртүрлі аспектілерін бағалау үшін рецензенттерге келесі сұрақтар қоямыз:

- Негізгі нәтижелер: жұмыстың көрнекті ерекшеліктері деп ойлайтын нәрсені қысқаша сипаттаңыз.
- Сенімділік: қолжазбада оның жариялануына кедергі болатын кемшіліктер бар ма? Олай болса, егжей-тегжейлерді көрсетіңіз.
- Түпнұсқалық және маңыздылық: егер тұжырымдар түпнұсқа болмаса, тиісті сілтемелерді беріңіз.
- Деректер және әдістеме: тәсілдің дұрыстығына, деректер сапасына және ұсыну сапасына түсініктеме беріңіз. Біздің рецензенттеріміз барлық деректерді, соның ішінде кез келген кеңейтілген деректер мен қосымша ақпаратты қарастырады деп күтетінімізді ескеріңіз. ДНәтижелерді қайталауға мүмкіндік беретін деректер мен әдістемені ұсыну жеткілікті егжей-тегжейлі және ашық па?
- Статистиканы дұрыс пайдалану және белгісіздіктерді есепке алу: барлық қате мәндері тиісті сурет қолтаңбаларында анықталуы керек; егер олай болмаса, түсініктеме беріңіз. Кез келген статистикалық сынақтардың орындылығы және кез келген қателік мәндері мен ықтималдық мәндерін сипаттау дәлдігі туралы есепте нақты түсініктемелерді қосыңыз.
- Қорытындылар: деректердің қорытындылары мен интерпретациясы сенімді, негізделген және жарамды деп ойлайсыз ба?
- Ұсынылған жақсартулар: қайта қарау кезінде жұмысты жақсартуға көмектесетін ұсыныстарды тізімдеңіз.
- Әдебиеттер тізімі: бұл қолжазбада алдыңғы әдебиеттерге тиісті сілтемелер бар ма? Олай болмаса, қандай сілтемелерді қосу немесе алып тастау керек? Рецензенттің талабы бойынша дәйексөз келтіру әрекеттері біздің дерекқордағы жазбаңызда белгіленеді.
- Айқындық және контекст: аннотация түсінікті, қол жетімді ме? Аннотация, кіріспе және қорытынды орынды ма?

- Қолжазбаның кез келген нақты бөлігін, сіздің құзыретіңізден тыс деп санайтын немесе толық бағалай алмаған деректерді немесе талдауды көрсетіңіз.
- Редактор қойған кез келген басқа нақты сұрақтарға жауап беріңіз.
- Рецензенттер бас редакторға ескерту жасауы керек/WKMJ журналы (тиісті журналдағы байланыс тұлғасы), егер олар рецензияланған мақалаға қатысты плагиат немесе суретті манипуляциялау сияқты зерттеулерді жариялау немесе орынсыз жүргізді деген айып тағуды қаласа.

Бас редактордың шешімі

Бас редактор редактор мен рецензенттердің ұсыныстары негізінде түпкілікті шешім қабылдайды.

Авторлардың жауаптары

Бас редактордың шешімі негізінде авторларда төрт нұсқаның бірі бар:

- Егер мақала қабылданса, авторлар оны өндегеннен кейін қосымша нұсқаулар алады.
- Егер мақала нақтылауды қажет етсе, авторлар қажетті өзгерістерді ұсынуға төрт апта уақыт алады.
- Егер мақала қабылданбаса, авторлар оны басқа журналға жіберуі керек.

Авторлардың шағымы

Авторлар кез-келген редакциялық шешімге шағымдануға құқылы. Мұны келесі ретпен жасауға болады:

- Қолжазба нөмірін және келіспеушіліктің негіздемесін көрсете отырып, бас редакторға шағымдану туралы өтініш жіберу арқылы.

Егер авторлар бас тарту туралы шешім келесі элементтердің біріне немесе бірнешеуіне негізделген деп санаса, шағымдана алады:

- рецензенттердің, кіші редакторлардың немесе бас редактордың мүдделері қақтығысы.
- қолжазбаның техникалық аспектісі туралы елеулі түсінбеушілік.
- қолжазбада ұсынылған ғылыми жетістіктерді түсінбеу.

Жеткілікті негіздемесіз қайта қарау туралы өтінішпен апелляциялар қаралмайды. Апелляциялар тек бастапқы өтінімді берген автордан/корреспондент автордан қаралады.